

Türkiye'de Enfeksiyon Kontrol Komitesi'nin Zorlukları ve kolaylaştırıcı faktörler

Doç. Dr. Tuğba YANIK YALÇIN

Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji

SBÜ Sincan Eğitim ve Araştırma Hastanesi

ÇALIŞMA AKIŞ ŞEMASI

- Yer: KLİMİK Kongresi 2024
- SBIÇG toplantısı

Siz bu konuyu çalışın..

ÇALIŞMA AKIŞ ŞEMASI

- SBIÇG-YK toplantısı (Haziran 2024)

Tuğba sen bunu çalışırsın..

Impact of the COVID-19 Pandemic on CLABSI Rates and Antibiotic Resistance: A Multicenter Study in Türkiye

Impact of the COVID-19 pandemic on surgical site infections: a multi-center study evaluating incidence, pathogen distribution, and antimicrobial resistance patterns

ÇALIŞMA AKIŞ ŞEMASI

İKK

zorlukları

İKK

zorlukları

İKK

zorlukları

İKK

zorlukları...

Birkaç ay düşündüm....

ZORLUK DERKEN..

İzolasyon
Önlemleri

Çevresel
Temizlik
Dezenfeksiyon

Standart
Önlemler

Sürveyans ve
Bildirim

EL HİJYENİ

Sağlık Çalışanı
Eğitimi

Kişisel koruyucu
ekipman

Atık
Yönetimi

İletişim ve
Koordinasyon

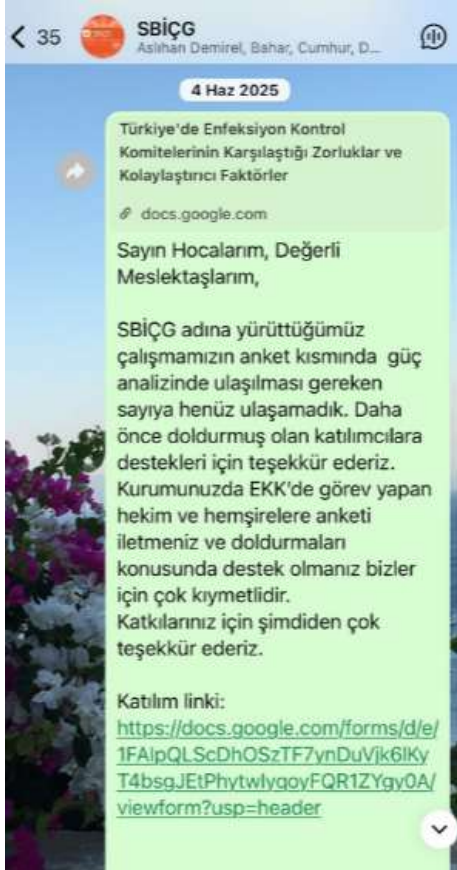
Karma yöntem (Mixed-methods study)

- Anket (sayısal veriler)
- Odak grup görüşmeleri (daha ileri düşünceler..)

ANKET ÇALIŞMASI

- Literatür taraması...
- Neler yapılabilir...
- Hangi konuları alalım...
- Hangi çerçeve daha uygun olur (COM-B)
- Taslak hazırlama..
- Uzman panel değerlendirmesi (CVI)
- Pilot çalışma...
- Cronbach alfa...

ANKET ÇALIŞMASI

Türkiye'de EKK zorlukları anketi bilirkişi değerlendirmesi ricası Inbox x

Tuğba Yanık Yalçın

Sayın hocalarım, Sayın arkadaşlarım, "Behavioral Insights and Motivational Challenges into Infection Control Committees: A Mixed-Methods Study

Bölüm 1/4

Türkiye'de Enfeksiyon Kontrol Komitelerinin Karşılaştığı Zorluklar ve Kolaylaştırıcı Faktörler

Form açıklaması

Anket yapısı

- Bölüm 1: (demografik veriler) 14
- Bölüm 2: (kapasite ve yetenek) 12
- Bölüm 3 : (fırsatlar) 33+5 soru
- Bölüm 4: (motivasyon) 12+2 soru

- Toplam: 80 soru

Odak Grup Görüşmesi

- Anket sonuçları analizi
- Sorunlu bölgelere yönelme
- 5 hekim ve 5 hemşire ile odak grup
- 10 soru
- Yaklaşık 75. dk

ESCMID Global

17–21 April 2026, Munich, Germany

E0749

Behavioral insights and motivational challenges within infection control committees: mixed-methods study using COM-B and TDF frameworks

08. Healthcare-associated infections, infection prevention & control

08i. Healthcare workers and infection prevention (incl vaccination, protective equipment, behavioural aspects, training and practices)

Are there any research groups, study groups or consortia to acknowledge? (Do not indicate funding sources or company support) Please do not exceed 100 characters limit.

KLIMIK Healthcare-Associated Infections Study Group

T. Yanık Yalçın¹, A. Pehlivanlı², B. Gönülal³, F. Callak Oku⁴, B. Madran⁵, E. Sargin Altunok⁶, Ş. Keske⁵, M. Aydın⁷, Ö. Kurt Azap³, Ö. Ergönül⁵, H. Akalın⁸.

¹University of Health Sciences, Sincan Training and Research Hospital - Ankara (Türkiye), ²Başkent University, Faculty of Pharmacy - Ankara (Türkiye), ³Başkent University, Faculty of Medicine - Ankara (Türkiye), ⁴University of Health Sciences, Etilik City Hospital - Ankara (Türkiye), ⁵Koç University, Faculty of Medicine - Istanbul (Türkiye), ⁶University of Health Sciences, Kartal Dr. Lütüfi Kırdar City Hospital - Istanbul (Türkiye), ⁷Ümraniye Training and Research Hospital - Istanbul (Türkiye), ⁸Uludağ University, Faculty of Medicine - Bursa (Türkiye)

ESCMID Global

17–21 April 2026, Munich, Germany

Basel, 27/01/2026

Dear Tuğba Yanık Yalçın,

Abstract number: 00265

Title: **Behavioral insights and motivational challenges within infection control committees: mixed-methods study using COM-B and TDF frameworks**

The ESCMID Global 2026 Programme Committee is pleased to inform you that your abstract has been accepted for an oral presentation and allocated to the following session:

Session type: ePoster Flash Session

Poster number: E0749

Session title: Infection control and prevention around the world: risks, behaviours, and solutions

Session date: 20/04/2026

Session time and location : 14:45 in Arena 2

Animated Chart

Sonuçlar

Anket katılımcıları

Özellik n =332 (%)

Meslek

Hekim 100 (30,1)
Hemşire 232 (69,9)

Cinsiyet

Kadın 303 (91,3)
Erkek 29 (8,7)

Yaş (yıl)

Medyan (IQR) 44 (37-49)

Kurum Türü

Eğitim ve Araştırma Hastanesi 99 (29,8)
Devlet Hastanesi 83 (25)
Kamu Üniversite Hastanesi 78 (23,5)
Özel Hastane 29 (8,7)
Şehir Hastanesi 27 (8,1)
Özel Üniversite Hastanesi 16 (4,8)

Hastane Yatak

Kapasitesi

< 250 94 (28,3)
250-500 78 (23,5)
501-1000 98 (29,5)
1001-2000 56 (16,9)
> 2000 6 (1,8)

Meslekte Çalışma Süresi

< 5 yıl 5 (1,5)
5-10 yıl 40 (12)
> 10 yıl 149 (44,9)

Katılımcıların büyük çoğunluğu deneyimli ve farklı kurum tiplerini temsil etmekte

EKK Eğitim sayısı / yıl

Kurumunuzda enfeksiyon kontrolü ve önlenmesine yönelik olarak yılda ortalama kaç genel EKK eğitimi düzenliyorsunuz

332 yanıt

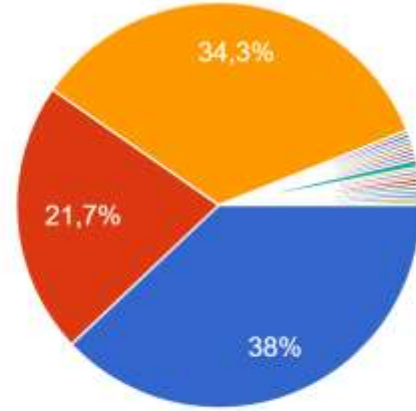

40% → yılda 12 den fazla

Eđitimlere katılım

Kurumunuzda EKK eğitimlerine katılımı nasıl değerlendirirsiniz?

332 yanıt

- Katılım dūřuktur
- Katılım yūksektir
- Katılım zorunludur
- Tebliđ edilen kiři zorunlu
- Hemřirelik zorunlu ,diğer birimler bazen
- Katılımlarda yoğunluk nedeniyle sorun...
- Katılım zorunlu olmasına rağmen tam...
- Bilmiyorum

▲ 1/3 ▼

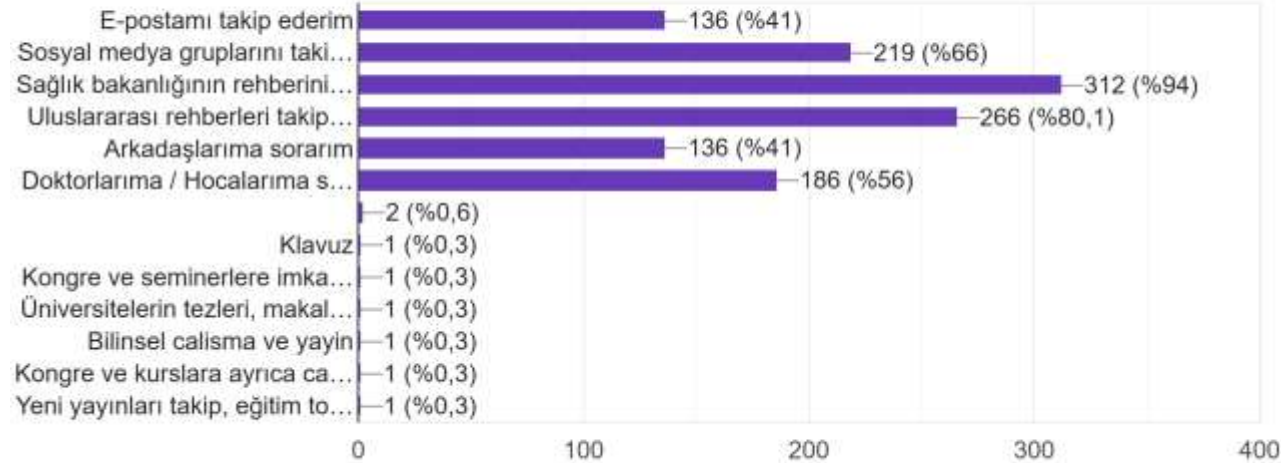
%38 → eđitimlere katılım dūřuk

%34 → eđitimlere

Yeni bilgilere ulaşmak için tercih edilen yollar

Yeni düzenlemeler ve protokoller hakkında bilgi edinmek için hangi yöntemi tercih edersiniz?
(Birden fazla şık işaretlenebilir)

332 yanıt

1- Bakanlık
rehberi
2- Uluslararası
rehber

İzolasyon kaldırma kararı (dirençli gram negatiflerde)

- Tek negatif kültür %50,6 (168/332)
- Yatış süresince devam %22,9 (76/332)
- Birden fazla negatif kültür %11,1 (37/332)
- Diğer %15,3 (51/332)
  - Hasta kliniği
  - Hekim kararı
  - Tedavinin tamamlanması (7-14-21 gün)

Anket sonuçları- Yeterlilik

Güncel bilgi	☐	Yüksek
Teknik beceri	☐	Yüksek
Uygulamalı eğitim ihtiyacı	☐	Orta
İzolasyon bilgisi (özellikle hekimlerde)	☒	Düşük

Anket sonuçları- Fırsatlar

Kaynak yeterliliği

● Düşük

Yönetim desteği (davranışsal)

□ Orta

Yönetim desteği (finansal)

● Düşük

Multidisipliner işbirliği

● Düşük

İzolasyon odası yeterliliği

● Düşük

Kohortlama zorunluluğu

□ Yüksek

Temizlik uyumu

● Düşük

El antiseptiğine erişim

□ Çok

yüksek

Lavaboya erişim

□ Yüksek

Anket sonuçları- Motivasyon

İKK'nin etkili olduğuna inanma	☐	Yüksek
Teşviklerin motivasyonu artırması	☐	Yüksek
Yönetim tarafından değerli hissetme	☐	Orta
Olumlu geri bildirim	☐	Orta

Anket sonuçları- Sosyal etkiler

İKK hekim etkisi

İKK hemşire etkisi

Klinik lider etkisi

İKK talimatlarına fiili
uyum

Çok yüksek

Çok yüksek

Çok yüksek

Düşük

Yaygın Engeller

- Yetersiz personel, yoğun iş yükü, deneyimsiz çalışanlar
- Yönetimsel destek eksikliği
- Yetersiz temizlik kalitesi
- Fiziksel kısıtlılıklar ve altyapı yetersizliği
- Bütçe ve kaynak eksiklikleri
- Değişime direnç ve alışkanlığa dayalı davranışlar

Motive Edici Faktörler

- Ekip çalışması
- Hasta güvenliği odağı
- İKK çalışmalarının etkisinin fark
- SBİİ göstergelerindeki iyileşmeler

Odak grup sonuçları

1-Bilgi Eksikliği ve Rehber İhtiyacı

Güncel, kolay erişilebilir
kılavuzların yokluğu
Standartlaştırılmış protokollerin
yokluğu

Karar verme süreçlerinde
belirsizlik

Mevcut kaynaklar, güncelliğini yitirmiş veya yetersiz

- HM: "Net bir kılavuz yok... Daha büyük merkezlerden tavsiye almaya çalışıyorum"
- DR: "Bu son derece dinamik bir süreç. Çözümlerin herhangi bir ders kitabında veya kılavuzda bulunmadığı, rutin eğitimimizin çok ötesine geçen zorluklarla karşı karşıyayız."

2-İş Birliđi, İletişim ve Multidisipliner Yaklaşım İhtiyacı

İKK kararlarını kliniklerin sınırlı sahiplenmesi

Zayıf disiplinlerarası iletişim

HM: "Klinik şeflerinin enfeksiyon kontrolüne destek sağlaması gerekiyor... Ama sık sık 'Yine mi enfeksiyon kontrol komitesi?' diye duyuyoruz.»

Hiyerarşik yapılar ve mesleki statünün uyumu etkilediği

Kıdemli klinisyenler davranış değişikliğine karşı daha dirençli

- DR: "Yetişkin davranışını değiştirmek kolay bir iş değil. Ve hekimler kıdem kazandıkça veya daha yüksek akademik unvanlara sahip oldukça bu daha da zorlaşıyor."

3-Yönetimsel Destek Eksikliği & Kararların Yaptırım Gücü

Yönetim desteğinin yokluğu

İKK kararlarının sınırlı uygulanabilirliği

Yetkinin olmaması

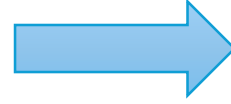
Komite kararlarını uygulamaya geçirmede zorluk

HM: "Her kararı kendi başıma uygulayamam; komite kararları bağlayıcı olmalıdır.«

- Yetki talepleri : «uygunsuz aseptik işlemi durdurma»
  - Klinik aciliyet ve hasta güvenliği arasındaki gerilim
  - Etik ve klinik kaygılarla dengelendi
- HM: "Aseptik bir işlemi durdurma yetkisi mi? Pansuman değişimi kabul edilebilir olabilir, ancak örneğin kateter yerleştirme... acil bir işlemdir, durdurulması hastaya zarar verebilir.«

4-Motivasyon Kaynakları ve Tükenmişlik Riski

En güçlü motivasyon
kaynağı

Hasta güvenliği

SBİİ sonuçlarında
iyileşme

HM: "Artan uyum, azalan enfeksiyon oranları, salgın kontrolü ve bir bulaşın önlenmesi..."

Tükenmişlik riski

İş yükü

Sınırlı tanınma

Görünür etki
eksikliği

5- Eğitim Modelleri ve Yenilikçi Yaklaşımlar

OUT

Standart enfeksiyon
kontrol eğitimi

IN

Sürekli, uygulamalı eğitim
modelleri gerekli

HM: "Teknoloji ilerledikçe, cihazlar giderek daha çeşitli hale geliyor; hem enfeksiyon kontrol hekimlerinin hem de hemşirelerin bu yeni ortaya çıkan teknolojiler konusunda eğitime ihtiyacı var."

In Conclusion.....

Sonuç olarak....

